

בס"ד

**"Honey, I Don't Want Dairy"! "But
it's a Three Day YomTov". "But I
Don't Care"!:**

Eating Dairy on Shavuot

Congregation Ohr Torah

Thursday Night Live

Thursday 5/26/22

Rabbi Sarel Malitzky

1) שולחן ערוך אורח חיים סימן תצד

ונוהגין בכל מקום לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות

2) מגן אברהם סימן תצד

יש הרבה טעמים

The Mitzvah of טוב - שמחת יום - Then and now

3) דברים פרשת ראה - שופטים פרק טז

וְשִׂמְחֶתָּ בְּחֻגְךָ אֶתְּךָ וּבְנֶךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ וְהַלְוִי וְהַגֵּר וְהַיְתוֹם וְהָאֵלְמָנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ

You shall rejoice in your festival, with your son and daughter, your male and female slave, the [family of the] Levite, the stranger, the fatherless, and the widow in your communities.

4) תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קט עמוד א

תנו רבנן: חייב אדם לשמח בניו ובני ביתו ברגל, שנאמר ושמחת בחגך, במה משמחם - ביין. רבי יהודה אומר: אנשים בראוי להם, ונשים בראוי להם - ביין, ונשים במאי? תני רב יוסף: בבבל - בבגדי צבעונין, בארץ ישראל - בבגדי פשתן מגוהצין. תניא, רבי יהודה בן בתירא אומר: בזמן שבית המקדש קיים - אין שמחה אלא בכשר, שנאמר וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני ה' אלהיך. ועכשיו שאין בית המקדש קיים - אין שמחה אלא ביין, שנאמר ויין ישמח לבב אנוש

The Sages taught: A man is obligated to gladden his children and the members of his household on a Festival, as it is stated: "And you shall rejoice on your Festival, With what should one make them rejoice? With wine. Rabbi Yehuda says: One should enable each member of his household to rejoice with an item that pleases them, men with what is fit for them and women with what is fit for them. Rabbi Yehuda elaborates: Men with what is fit for them, i.e., with wine. And as for the women, with what should one cause them to rejoice? Rav Yosef teaches: One should delight them with new clothes, in Babylonia with colored clothes and in Eretz Yisrael with the pressed linen clothes that are manufactured there. It was taught in a baraita that Rabbi Yehuda ben Beteira says: When the Temple is standing, rejoicing is only through the eating of sacrificial meat, as it is stated: "And you shall sacrifice peace-offerings and you shall eat there and you shall rejoice before the Lord your God" (Deuteronomy 27:7). And now that the Temple is not standing and one cannot eat sacrificial meat, he can fulfill the mitzva of rejoicing on a Festival only by drinking wine, as it is stated: "And wine that gladdens the heart of man" (Psalms 104:15).

5) שולחן ערוך אורח חיים סימן תקכט

חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד, הוא ואשתו ובניו וכל הנלוים אליו. כיצד משמחן, הקטנים נותן להם קליות ואגוזים; והנשים קונה להם בגדים ותכשיטין כפי ממונו; וחייב להאכיל לגר, ליתום ולאלמנה עם שאר עניים

It is an obligation for a man to be happy and in good spirits on the holiday - him, his wife, his kids, and all who are with him. How should he make them happy? He should give the children nuts and the women new clothes and jewelry according to his finances. One is obligated to feed the stranger, the orphan, and the widow, along with other poor people.

6 תוספות מסכת מועד קטן דף יד עמוד ב

מיהו נראה לי דשמחת הרגל נמי דרבנן ושמחת היינו בשלמי שמחה כדאיתא בחגיגה (ח).

7 רמב"ם הלכות יום טוב פרק ו

יז) שבעת ימי הפסח ושמונת ימי החג עם שאר ימים טובים כולם אסורים בהספד ותענית, וחייב אדם להיות בהן שמח וטוב לב הוא ובניו ואשתו ובני ביתו וכל הנלוים עליו שנאמר ושמחת בחגך וגו', אף על פי שהשמחה האמורה כאן היא קרבן שלמים כמו שאנו מבארין בהלכות חגיגה יש בכלל אותה שמחה לשמוח הוא ובניו ובני ביתו כל אחד ואחד כראוי לו

It is forbidden to fast or recite eulogies on the seven days of Pesach, the eight days of Sukkot, and the other holidays. On these days, a person is obligated to be happy and in good spirits; he, his children, his wife, the members of his household, and all those who depend on him, as [Deuteronomy 16:14] states: "And you shall rejoice in your festivals." The "rejoicing" mentioned in the verse refers to sacrificing peace offerings, as will be explained in Hilchot Chaggigah. Nevertheless, included in [this charge to] rejoice is that he, his children, and the members of his household should rejoice, each one in a manner appropriate for him.

יח) כיצד הקטנים נותן להם קליות ואגוזים ומגדנות, והנשים קונה להן בגדים ותכשיטין נאים כפי ממונו, והאנשים אוכלין בשר ושותין יין שאין שמחה אלא בבשר ואין שמחה אלא ביין, וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאמנה עם שאר העניים האמללים, אבל מי שנועל דלתות חצרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו, ועל אלו נאמר זבחיכם כלחם אונים להם כל אוכליו יטמאו כי לחמם לנפשם, ושמחה כזו קלון היא להם שנאמר וזריתי פרש על פניכם פרש חגיכם

What is implied? Children should be given roasted seeds, nuts, and sweets. For women, one should buy attractive clothes and jewelry according to one's financial capacity. Men should eat meat and drink wine, for there is no happiness without partaking of meat, nor is there happiness without partaking of wine. When a person eats and drinks [in celebration of a holiday], he is obligated to feed converts, orphans, widows, and others who are destitute and poor. In contrast, a person who locks the gates of his courtyard and eats and drinks with his children and his wife, without feeding the poor and the embittered, is [not indulging in] rejoicing associated with a mitzvah, but rather the rejoicing of his gut. And with regard to such a person is applied: "Their sacrifices will be like the bread of mourners, all that partake thereof shall become impure, for they [kept] their bread for themselves alone." This happiness is a disgrace for them, as: "I will spread dung on your faces, the dung of your festival celebrations."

8 ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה נד

והמצוה הנ"ד היא שצונו לשמוח ברגלים והוא אמרו יתעלה (ס"פ ראה) ושמחת בחגך. והיא המצוה השלישית מן השלש מצוות הנוהגות ברגל. והענין הראשון הרמוז אליו בצווי הזה הוא שיקריב קרבן שלמים על כל פנים. ואלו השלמים נוספים על שלמי חגיגה והם נקראים בתלמוד (שם ז ב) שלמי שמחה. ומהקרבת שלמים אלו אמרו (שם ו: קדושין לד א) נשים חייבות בשמחה. וכבר בא הכתוב (תבוא כז) וזבחת שלמים ואכלת שם ושמחת לפני י"י אלדיך. וכבר התבאר משפטי מצוה זו ג"כ בחגיגה (ב - י ב, יז א). וכולל באמרו ושמחת בחגך מה שאמרו ג"כ שמח בכל מיני שמחה. ומזה לאכול בשר בימים טובים ולשתות יין וללבוש בגדים חדשים ולחלק פירות ומיני מתיקה לקטנים ולנשים. ולשחוק בכלי ניגון ולרקוד במקדש לבד והיא שמחת בית השואבה (סוכה נ - נג ב). זה כולו נכנס תחת אמרו ושמחת בחגך

9) בית יוסף אורח חיים סימן תקכט

יש לתמוה על הרמב"ם למה הצריך שיאכלו בשר וישתו יין דהא בברייתא קתני דבזמן הזה אין שמחה אלא ביין ומשמע דביין סגי בלא בשר

10) ים של שלמה מסכת ביצה פרק ב

ואני אומר, דר"י בן בתירא לא בא למעט אכילת בשר. פשיטא שאין שמחה אלא בבשר, דהא שמחת י"ט היא הסעודה, ולא נקרא הסעודה להיות בו לב טוב ושמחה בלא אכילת בשר. אלא שבזמן שב"ה היה קיים, היו אוכלין בשר שלמים, והיו עומדים על קרבנותיהם, והיה מספיק להם שמחה זו, אפילו היו שותין מים בתוך הסעודה, אם לא לכוס של ברכה. א"נ היה שותין בצמצום, כפי צורך אכילה, או מזוג הרבה, ולא היה שותין לרוות גופו, כדי לשמוח ב"ט, אבל עכשיו, שאין לנו שמחת שלמים, והמקדש חרב, וערבה כל שמחה, אין שמחה אלא ביין, וזולתה אינו יוצא ידי חובה בשמחת י"ט, ואדרבא, במה ישמח את עצמו, אם לא שישתה, וישכח רישו, לשמוח, ולבטוח בה', שיחזור אלינו, ואף בימי גלותינו, בהיותנו בארץ אויבינו, לא מאס ולא געל אותנו, להפיר בריתו, תורה ומצוות מאתנו, כי תמיד הוא ה' אלהינו

11) ב"ח אורח חיים סימן תקכט

והך דערבי פסחים הכי פירושו בזמן שבית המקדש קיים עיקר שמחה בבשר שלמים כדכתיב קרא וזבחת שלמים וגו' דאיכא תרתי שמחה חדא שמחת הבאת שלמים לה' אידך שמחת אכילת בשר מה שאין כן ביין דליכא אלא חדא שמחה אבל עכשיו שאין בית המקדש קיים אין עיקר שמחה אלא ביין כדכתיב קרא ויין ישמח לבב אנוש אבל בשר אינו עיקר שמחה דלא אשכחן קרא דכתיב ביה שמחה בבשר שאינו של שלמים...פירוש בזמן הזה עיקר שמחה ביין ובזמן בית המקדש אין עיקר שמחה אלא בבשר מטעמא דפירשתי

12) שו"ת שאגת אריה (ישנות) סימן סה

שאלה אי מ"ע דושמחת בחגך נוהג נמי בזה"ז מה"ת או דילמא אינו נוהג מה"ת כיון דאין לנו שלמי שמחה ונחזור לענייננו כבר נתברר בראיה ברורה דמ"ע זו דושמחת נוהג בכל מיני שמחות ולפ"ז אפי' בזה"ז שבעונותינו אין לנו שלמי שמחה נמי מצוה זו נוהגת בשאר מיני שמחות...נראה לי משום דמצות שמחה שנצטוונו ברגל אינה פרטיות אלא שמחה כללית שמחויב לשמוח ב"ט בכל מיני שמחה שיכולת בידו לשמוח ולא דמי לשאר מצות ששוין בכל אדם העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט אבל שמחה זו כל אדם ואדם מחויב לשמוח כפי יכולתו ולפי רוב עושרו וכן אנשים בראוי להן ונשים בראוי להן וה"נ קטנים...הרי נתברר דמצות שמחה נוהג מה"ת בזה"ז בכל מיני שמחות

13) מועדים וזמנים חלק ז סימן קיא

ולע"ד נראה שהרמב"ם מפרש ביאור אחר בגמרא, ודבריו מאירים בעושהי"ת. דהא ודאי שבשר חולין גם משמח וכמבואר להדיא בסנהדרין (ע.) ע"ש, רק חידוש קמ"ל הגמרא דבזמן הבית לא די בבשר חולין שמשמח, שבזה לא יצא עדיין, אלא צריך בשר קודש דוקא. אבל לא בא לומר שדוקא בשר קודש משמח את האדם ולא בשר חולין, אלא שצריך בשר קודש לצאת המצוה כתיקונה כשאפשר, דעדיף לשמוח בו דוקא, וכמו שנבאר שבאכילת בשר קודש יש הנאה רוחני וגשמי ביחד שזה עיקר מצותו, משא"כ בבשר חולין דאין שמחה זו.

וטעם הדבר שצריך בשר קודש דוקא נראה מזה יסוד לעיקר מצות שמחה, דנראה דביו"ט צריך שמחה

רוחני עם גשמי ולכן עיקרה בבשר קודש, וע"כ אינו יוצא בבשר חולין כשאפשר בקודש, שעיקר המצוה היא בשיתוף שתיהן וכמ"ש. וכן היא השמחה בין דכשמשחך קצת הרי הוא מתרומם ומתעורר בשמחתו, והיינו, הרוחני והגשמי ביחד. וא"כ י"ל דלא בא למעוטי בשר חולין בזמן הזה שאינו משמח, רק להוסיף בא שבזמן הבית צריך בשר קודש דוקא לצאת ידי חובתו כראוי וכעיקר מצותו, ובזמן הזה אפשר לצאת רק ביו, אבל לא בא לומר שבבשר חולין אין קיום מצות שמחה כלל.

ובעיקר היסוד שכתבנו שעיקר מצות שמחת יום טוב היא שיתוף רוחניות וגשמיות דוקא, נראה שגם בזמן הזה הגדר הוא כן, וע"כ אין מתקיימת המ"ע בהוללות או טיולים לבד, אלא עיקרה לשותף בשמחתו אלקינו ית"ש וכמ"ש. וכן מביא מרן הגאון מבריסק הגר"ז זצ"ל דברי המדרש על הפסוק נגילה ונשמחה בך שהשמחה היא בו ית"ש.

ולפי דרכנו מה שהעלו האחרונים חומרא לאכול ביום טוב בכר בהמה דוקא ואינו יוצא בבשר עוף שאינו משמח וכמבואר בחגיגה (ח:), נראה שאם שמח יותר בבשר עוף מצותו היא בבשר עוף הואיל ושמח באופן זה. דגם בבשר בהמה אין אצלנו קיום מצות שמחה לדינא דגמרא, כיון שעברו יומיים מהשחיטה, ולכן נראה שאם שמח בעוף טפי, שיאכל בשר עוף וישמח עצמו בזה בחג, ואם בשר בהמה נאה לו ושמח בו יותר, יקנה ויאכל בשר בהמה ביום טוב ג).

ושיעור הבשר שצריך לאכול בסעודת יום טוב, נראה לע"ד פשוט שצריך שיעור כביצה דוקא, דשיעור כזית הוא רק שיעור אכילה, שבפחות מכזית לא מיקרי אכילה כלל, ושיעור כביצה הוא להשיבוע וכמבואר בברכות מט: ויומא עט: שבכביצה אדם שבע. וכן הוא היסוד שצריך כביצה לאפיקומן, כיון שהוא זכר לפסח ובפסח גופא המצוה לכתחילה בהאי שיעורא, וכמו שהאריך בביאור לרס"ג (מ"ז), דבעינן אכילה שיש בה שביעה, והכא נמי בבשר פחות מכזית לא נקרא אכילה כלל, ושיעור ביצה בעי לשבוע שע"כ יכול לשמוח בו. וא"כ ראוי לאכול כביצה באופן ששמח בו, וכן יאכלנו באופן שנהנה בו טפי כמו קר או חם, וכל אחד ישמח בחג בבשר ויין באופן שנהנה ויקיים מצות שמחה ביום טוב כהלכתו.

Are women also obligated in the Mitzvah of שמחת יום טוב?

14) שו"ת שאגת אריה (ישנות) סימן סו

עוד אמרתי לברר אם נשים חייבות במצוה זו או לא... הרי נתברר לנו בראיה ברורה דאשה נמי חייבת במצות שמחה דרגלים כאיש

15) משנה ברורה סימן תקכט

חייב אדם להיות שמח וכו' - והוא מ"ע מן התורה דכתיב ושמחת בחגך ונוהגת גם בנשים

Reason #1: Nostalgia

16 משנה ברורה סימן תצד

אני שמעתי עוד בשם גדול אחד שאמר טעם נכון לזה כי בעת שעמדו על הר סיני וקבלו התורה [כי בעשרת הדברות נתגלה להם עי"ז כל חלקי התורה כמו שכתב רב סעדיה גאון שבעשרת הדברות כלולה כל התורה] וירדו מן ההר לביתם לא מצאו מה לאכול תיכף כי אם מאכלי חלב כי לבשר צריך הכנה רבה לשחוט בסכין בדוק כאשר צוה ה' ולנקר חוטי החלב והדם ולהדיח ולמלוח ולבשל בכלים חדשים כי הכלים שהיו להם מקודם שבישלו בהם באותו מעל"ע נאסרו להם ע"כ בחרו להם לפי שעה מאכלי חלב ואנו עושין זכר לזה

#2: To remember the הלחם שתי

17 שלחן ערוך סי' תצ"ד

נוהגין בכל מקום לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות; ונ"ל הטעם שהוא כמו השני תבשילין שלוקחים בליל פסח, זכר לפסח וזכר לחגיגה, כן אוכלים מאכל חלב ואח"כ מאכל בשר וצריכין להביא עמם ב' לחם על השלחן שהוא במקום המזבח, ויש בזה זכרון לב' הלחם שהיו מקריבין ביום הבכורים

18 פרי חדש

כמה טעם חלוש הוא זה

19 שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן קס

ומה שלא תקנו חז"ל גם בשבועות כמו שתקנו בליל פסח הוא משום דשתי הלחם לא היה נאכל אלא לכהנים ולפנים מן הקלעים ולא היה ניכר זה אף בזמן הבית בכל בתי ישראל לכן לא תקנו לעשות זכר שלא היה זה בבתי מעולם. אבל עכ"פ יש ללמוד משם דטוב לנהוג כן

Reason #3: What milk represents

20 ספר כלבו סימן נב

גם נהגו לאכול דבש וחלב בחג שבועות מפני התורה שנמשלה לדבש וחלב כמו שכתוב (שיר השירים ד, יא) דבש וחלב תחת לשונך

21 מדרש תנחומא פר' כי תשא

ד"א דבש וחלב תחת לשונך, בשעה שעמדו לפני הר סיני ואמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע באותה שעה אמר להם הקב"ה דבש וחלב תחת לשונך

Reason #4: Freshness

22 פרשת פנחס פרק כח

ויביום הבכורים בהקריבכם מנחה תדשה ליקוק בשבעתיכם

23 כלי יקר

והקרבתם מנחה חדשה לה'. סימן ליום מתן תורה כי התורה צריכה להיות חדשה אצל האדם בכל יום כאילו היום קיבלה מהר סיני. ומה שלא נזכר בתורה בפרוש כי יום זה מתן תורה... שעל מתן תורה לא רצה ה'

להגביל יום ידוע לפי שצריך האדם שיהיה דומה לו בכל יום ויום מכל ימות השנה כאילו באותו יום קיבלה מהר סיני, כי באמת אמרו חז"ל (עירובין נד ב) שהתורה נמשלה לדד זה שכל זמן שהתינוק ממשמש בה הוא מוצא בה טעם חדש כך התורה כל ההוגה בה מוצא בכל יום טעם חדש, על כן דין הוא שיהיה דומה אליו בכל יום כאילו היום קיבלה מהר סיני ואם כן כל יום הוא מתן תורה אצל ההוגים בה על כן אין ראוי להגביל יום ידוע לנתינתה... ועל כן אין יום נתינתה מבואר בתורה יותר ממה שנרמז בהבאת מנחה חדשה להורות שהתורה מנחה חדשה בכל יום ויום

Reason #5: It's all about chessed

24) תהילים צב

לְהַגִּיד בַּבֶּקֶר חֶסֶדְךָ וְאַמּוּנָתְךָ בְּלֵילוֹת

25) סוטה דף יד עמוד א

דרש ר' שמלאי: תורה - תחלתה גמילות חסדים וסופה גמילות חסדים; תחילתה גמילות חסדים, דכתיב: ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם; וסופה גמילות חסדים, דכתיב: ויקבר אותו בגיא

Reason #6: Human's ability in this world

26) פסחים דף סח עמוד ב

תניא, רבי אליעזר אומר: אין לו לאדם ביום טוב אלא או אוכל ושותה או יושב ושונה. רבי יהושע אומר: חלקהו, חציו לאכילה ושתיה וחציו לבית המדרש. ואמר רבי יוחנן: ושניהם מקרא אחד דרשו, כתוב אחד אומר עצרת לה' אלהיך, וכתוב אחד אומר עצרת תהיה לכם. רבי אליעזר סבר: או כולו לה' או כולו לכם. ורבי יהושע סבר: חלקהו, חציו לה' וחציו לכם. אמר רבי אלעזר: הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם. מאי טעמא - יום שניתנה בו תורה הוא.

27) בית הלוי פרשת יתרו

לכאורה אינו מובן הטעם דגם בפסח יש בו מעלה שיצאו בו ממצרים וגם דעיקר הטעם אינו מובן דכי בשביל שניתנה בו תורה יהיו החיוב לאכול ולכאורה אדרבה יותר היה צריך לקיים ביום זה הך דלה'... והנה המלאכים ביקשו שיתנו להם התורה ואמרו (תהלים ח) אשר תנה הודך על השמים מה אנוש כי תזכרנו ומשה רבינו נצחם ועיקר הנצחון היה במה שהמלאכים אינם יכולים לקיים מצות שבגוף ומש"ה בעצרת צריך לקיים המצוה דלכם מה שאין המלאכים יכולים לקיימה דהך דלה' הרי הם יכולים לקיים עוד יותר מבני אדם. ומעלה זו שיש באדם שיוכל לקיים מצוה שבגוף הועיל לו הרבה זה היום דעי"ז נתן התורה לישראל. וזהו הענין שנוהגין בעצרת לאכול מאכל חלב, ועיקר הכוונה בזה דביו"ט מצוה לאכול בשר דאין שמחה אלא בבשר ובעצרת אוכלין גם חלב מקודם כדי לקיים ההבדל והזריזות שיש בין אוכל חלב לבשר והוא הקינוח והדחת הפה כדי לקיים מצוה שבאכילה, ועיין במדרש תהלים (מזמור ח) על פסוק מפי עוללים ויונקים יסדת עוז וע"ש שמסדר הויכוח של המלאכים על נתינת התורה ולבסוף אמר חז"ל אמר הקב"ה והלא אתם כשירדתם אצל אברהם אכלתם בשר בחלב שנאמר (בראשית יח) ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ותינוק שלהם כשבא מבית הסופר ואמו נותנת לו פת ובשר וחלב ואומר היום לימדני רבי לא תבשל גדי בחלב אמו. הרי דבזריזות זו שזהירים מתערובת של בשר בחלב זכו לקבל התורה. ומכאן יצא המנהג לאכול חלב כדי להראות הזריזות וההרחקה שביין אכילה זו לאכילת הבשר ולא כמו שעשו המלאכים שאכלו תיכף זה אחר זה. וזהו כוונת הילקוט פרשת ראה (רמז תתצב) בג' מקומות כתיב לא תבשל גדי אחד לעניינו ואחד לענין תורה כו' לענין תורה מה כתיב לא תבשל גדי מה כתיב בתריה (שמות לד) ויאמר ה' אל משה כתב לך את הדברים האלה. א"ל הקב"ה למשה עד דסנדלך ברגלך דרוך כוכי כך מלא תבשל גדי כתב לך את הדברים האלה, ולכאורה דברי הילקוט אינו מובן כוונתו כלל, רק הכוונה מבואר דהולך על דברי המדרש תהלים דמלא תבשל זכו להתורה ונצחו להמלאכים

28) דרכי תשובה סימן פט

והנה בעיקר המנהג שנוהגין לאכול מאכלי חלב בחג השבועות ראיתי בס' תורת חיים בחולין דף פ"ג (סוף) [ד"ה וערב עצרת) שהעלה כיון דמבואר בש"ס שם דעצרת הוא יום טבוח שנוהגין לאכול בשר דוקא ולכל הטעמים צריך למיכל נמי בשרא בעצרת וגם אם אוכל חלב יצטרך בע"כ לאכול בשר אח"כ ממילא דלפי דברי הזהר שאסור לאכול בשרא בתר חלבא עדיף טפי למנוע המנהג עיי"ש וע' באורח מישור שהתפלא ג"כ על השל"ה שכ' במס' שבועות דבעצרת שהמנהג לאכול מאכלי חלב יש לעשות קינוח והדחה היטב ולפסוק בברכת המזון ולהמתין שעה ואח"כ יאכל בשר דהלא זה הוא כמברך ברכת המזון על מנת לאכול בשר כיון דמוכרח לאכול בשר ביו"ט כמ"ש השל"ה גופי' שם וא"כ כשמברך ברהמ"ז הוי כמכין עצמו לאכול בשר דודאי בלא"ה לא ה' מברך עדיין ברהמ"ז וגם הוי קצת כברכה שאינה צריכה

Problem

ע"כ עדיף טפי לבטל המנהג הזה כמ"ש התורת חיים ולא יאכל בשבועות מאכלי חלב כלל עיי"ש

uproot

ואני אומר כיון שמנהג זה לאכול מאכלי חלב בחג השבועות הביא מרן הרמ"א באו"ח סי' תצ"ד מי הוא אשר יעבור על זה וע' במנח"י כלל פ"ו סק"ה ובספרו חק יעקב באו"ח שם ס"ק י"א שהביא מנהג זה בשם הכלבו

Defense

דכדי לקיים המנהג 1) יש להקל לאכול קודם בשר ואח"כ גבינה בהמתנת רק שעה אחת דכיון שמאריכין בתפלה עד חצי היום הוא תאב לאכול נתעכל המאכל גם בפחות משה שעות אך יש לחצוץ שינוי עיי"ש והנה אם כי אין לנו רשות לסמוך על הכלבו לאכול בשר תחלה ולא להמתין ששה שעות בין אכילת גבינה וכמ"ש בשירי קנה"ג באו"ח סוף סי' תצ"ד רק אוכלין תחלה גבינה ואח"כ בשר אבל למנוע המנהג דאכילת גבינה בודאי דאינו נכון.

Option #1

Problem

והנה שמעתי רבים נוהגין 2) שאוכלין בחג השבועות סעודה אחת מאכלי חלב ואין אוכלין בשר כלל ביום הזה וגם למנהג הזה אין מקום בדברי הפוסקים ולפענ"ד דמלבד המשמעות מדברי הש"ס חולין סוף פרק אותו ואת בנו שהביא התורת חיים דמשמע מדברי הש"ס דיום עצרת הוא יום טבוח ואכילת בשר אצל כל אדם הנה לא גרע משאר יו"ט דמחויב לאכול בשר וכמ"ש ביד אפרים לעיל... עיי"ש הן אמת כי בשאגת ארי' סי' ס"ה העלה דאף דשמחת יו"ט בזמה"ז הוא מה"מ לא הוי החיוב לאכול בשר דוקא רק לעשות השמחה כראוי לו ובמה שנהנה ממנו עיי"ש באריכות וא"כ י"ל דאם נהנה יותר ממאכלי חלב יכול לאכול מאכלי חלב וע' במ"א סי' תרצ"ו ס"ק ט"ו שכ' להדיא דביו"ט אע"ג דכתיב ב' שמחה מ"מ אין חיוב לאכול בשר רק בזמן שבהמ"ק קיים עיי"ש אמנם הנה מבואר ביש"ש פ"ב דביצה שכ' וז"ל כי פשיטא דאין שמחה אלא בבשר דהא שמחת יו"ט הוא הסעודה ולא נקרא סעודה להיות בו לב טוב ושמח בלי אכילת בשר אלא שבזמן שבהמ"ק קיים ה' אוכלין בשר שלמים וכו' וע' במ"א לעיל שם תקכ"ט סק"ג שכ' המ"א בעצמו בשם הרמב"ם דהוי מצוה לאכול בשר ביו"ט עיי"ש ודברי המ"א אין סותרין זא"ז דלא הוי מצוה חיובית רק מצוה לכתחלה וזכרתי ימים מקדם כד הוינא תליא ששמעתי מפי אדמו"ר הגאון הקדוש רשכבה"ג מצאנז זצלה"ה בעל תשו' דברי חיים שאמר שאין דברי השאגת מוכרחין אלא שצריך לאכול ביו"ט בשר בהמה דוקא

Option #2

Problem

Defense

Problem

והנה שמעתי 3) שיש שאינם רוצים למנוע מלאכול ביום בשר לכבוד יו"ט ויחכמו שבליה אוכלין בסעודתם רק מאכלי חלב ובסעודת שחרית אוכלין רק מאכלי בשר באמרם שבזה יוצאין י"ח לכ"ע אמנם גם מנהג זה לא יתכן לפענ"ד דאם כי בשאגת ארי' שם סי' ס"ו מבואר שם דאין חיוב מה"ת בשמחה רק בסעודת שחרית של יו"ט אבל בליל ראשון של יו"ט לא הוי השמחה מה"ת רק מדרבנן עיי"ש יש מקום להקל דעכ"פ אין חיוב לאכול בשר דוקא ויכול לקיים סעודות הלילה לענגו ולשמח א"ע בשאר מאכלים שנהנה מהם אמנם הנה בשערי תשובה סי' תקכ"ט שם סעי' ב' הביא מדברי המ"א סי' תקמ"ו סק"ד דגם בלילה הראשונה של יו"ט הוי החיוב שמחה מדאורייתא עיי"ש ולפי האמור גם בלילה הוי מצוה לאכול בשר דוקא

Option #3

Problem

ע"כ נכון לפני יותר המנהג שקבלתי מרבתי ומאבותי הקדושים נ"ע 4) לאכול המאכלי חלב בעצרת תיכף אחר התפלה בשעת הקדושה רבא בלא פת רק בדרך סעודת ארעי ומברכין ברכה אחרונה וממתינין בערך שעה ויותר ואוכלין סעודת שחרית בבשר ויין ויוצאין בזה לכ"ע רק שצריך לחצוץ את שיניו קודם הסעודה מהגבנה שבין השיניים כנ"ל וזהו המנהג המובחר לפענ"ד ובזה יוצא י"ח לכ"ע

29) שיעורי הלכה דיני שבועות

סעודה של חלב בשבועות

כתב הרמ"א (סי' תצ"ד ס"ג) ונוהגין בכמה מקומות לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות, ע"כ. ויש בזה מנהגים שונים, דיש נוהגים לאכול

מאכלי חלב וגם מאכלי בשר, ויש נוהגים לאכול סעודה אחת ממאכלי חלב לבד. והנה מי שקיבל מאבותיו מנהג לאכול רק חלב בסעודת הלילה ולא בשר, בודאי יש לו על מה לסמוך ק"ב, די"א דבלילי יו"ט ראשון אין חיוב שמחה מה"ת (כמש"כ השאג"א סי' סח, והחמד משה סי' תקמ"ו ס"ב, והובא בשעה"צ שם ס"ק ט"ו) ק"ג. וגם הנוהגין לאכול ביום רק סעודת חלב ואין אוכלין בשר יש להם על מה לסמוך, דהרי י"א שאין חיוב כלל לאכול בשר בזה"ז (עי' לעיל בדיני יו"ט עמ' ב). אך מי שלא קיבל מנהג בזה, הנה על פי עיקר ההלכה נכון יותר לאכול גם בשר בין ביום ובין בלילה, וכמש"כ הביאור הלכה (סי' תקכ"ט ס"ב ד"ה כיצד משמחן) דאף דאין חיוב לאכול בשר בזה"ז מ"מ מצוה יש. וכן בלילה יש לאכול בשר, וכמו שהאריך בדרכי תשובה (יו"ד סי' פ"ט סקי"ט), והביא דברי השע"ת (סי' תקכ"ט סק"ב) שהוכיח מהמג"א (סי' תקמ"ו סק"ד) דגם בלילי יו"ט ראשון חייב בשמחה מה"ת. וסיים הדרכי תשובה דלכן נכון יותר לאכול בשר גם בלילה, ולצאת ידי המנהג דאכילת מאכלי חלב בשחר אחר התפלה, ואח"כ יאכל סעודת בשר.

Unique to Shavuos

30) The Making of a Minhag, Rabbi Moshe Walter

Because Shavuos is anomalous in not having any Biblical or Rabbinic *mitzvos* to define the holiday, the customs of the day flesh out its essence. The absence of *mitzvos* on Shavuos is intended to help us focus on the singular call of the day: our acceptance of the Torah at Sinai and our renewed relationship with it. The *minhag* to eat milk products on Shavuos is a multi-faceted reminder of that relationship.

31) טור אורח חיים הלכות יום טוב סימן תקכט

מדת החסידים אשר השם לנגדם תמיד ובכל דרכיהם ידעוהו בעת שמחתם אז יותר ויותר מברכין ומשבחין להקב"ה אשר שמחם ויאמר האדם בלבו בעת שמחתו והנאתו ואם כך היא שמחת העה"ז אשר היא הבל כי יש אחריה תוגה וצער א"כ מה תהא שמחת העה"ב התמידית שאין אחריה תוגה ויתפלל להקב"ה שיטה לבו לעבדו לעשות רצונו בלב שלם ושישמחנו בשמחת העולם ויזכנו לחיי העה"ב לאור באור פני מלך חיים